

Εικόνα 26.2: Χάρτης των τριών περιοχών της Ευρώπης

Η Ευρώπη με βάση τη **μορφολογία** του εδάφους της εξετάζεται σε τρεις περιοχές (εικόνα 26.2), οι οποίες είναι οι εξής:

1. Ανατολική περιοχή. Είναι μία απέραντη πεδινή έκταση, που ξεκινά από την Κεντρική Ευρώπη και καταλήγει στα Ουράλια Όρη. Η μορφολογία της είναι ίδια παντού και σπάνια ξεπερνά τα 100 μ. υψόμετρο. Η γονιμότητα του εδάφους διαφοροποιείται ανάλογα με την ποιότητά του και τις κλιματικές συνθήκες.

2. Βόρεια και Κεντροδυτική περιοχή.

Περιλαμβάνει τη Σκανδιναβία, την Αγγλία, την Ιρλανδία, τις Κάτω Χώρες, τη Γαλλία και το κεντρικό τμήμα της Ιβηρικής χερσονήσου. Σε αυτή την περιοχή τα βουνά είναι χαμηλά και περιβάλλονται από εύφορες πεδιάδες, επειδή δημιουργήθηκαν πριν από εκατοντάδες εκατομμύρια έτη και η διάβρωση επέδρασε σε αυτά όλο αυτόν τον καιρό.

Εικόνα 26.3: Γαλλικές Άλπεις, Άνω Σαβοΐα

Κεφάλαιο 26ο

3. Νότια περιοχή. Περιλαμβάνει τη Χερσόνησο του Αίμου, την Αυστρία, την Ελβετία, την Ιταλική και την Ιβηρική Χερσόνησο, οι οποίες σχηματίστηκαν γεωλογικά πολύ αργότερα από τις προηγούμενες.

Ας συζητήσουμε εκτενέστερα για τη διαχρονική διάβρωση που υπέστη το έδαφος των τριών αυτών περιοχών της Ευρώπης.

Στη νότια περιοχή, που έχει πολύ έντονο ανάγλυφο, τα ρεύματα του νερού, καθώς κατεβαίνουν από τα βουνά, δεν μπορούν να ενωθούν, ώστε να σχηματίσουν μεγάλα ποτάμια. Αντίθετα, στις μεγάλες πεδιάδες της ανατολικής και κεντροδυτικής περιοχής ρέουν οι μεγαλύτεροι ποταμοί της Ευρώπης.

Παρατηρήστε τον γεωμορφολογικό χάρτη της τάξης σας και καταγράψτε τα μεγαλύτερα ποτάμια της Ευρώπης.

Οι περισσότερες λίμνες βρίσκονται στη Βόρεια Ευρώπη, πάρα πολλές στην περιοχή των Άλπεων, ενώ οι μεγαλύτερες απλώνονται στη ρωσική πεδιάδα. Οι λίμνες της Βαλκανικής χερσονήσου είναι λίγες και μικρές, όμως διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην αγροτική παραγωγή της περιοχής.

Ας βρούμε στον γεωμορφολογικό χάρτη τις μεγαλύτερες ευρωπαϊκές λίμνες και ας τις ονομάσουμε.

Ομαδική δραστηριότητα *(προαιρετική)*

Χωρισμένοι σε τρεις ομάδες, μία για κάθε περιοχή της Ευρώπης, θα καταγράψουμε τις οροσειρές, τις πεδιάδες, τους ποταμούς και τις λίμνες.

Αν θέλεις, διάβασε κι αυτό...

Η λίμνη Αράλη

Πριν από μερικά χρόνια η Αράλη ήταν η τέταρτη σε σπουδαιότητα λίμνη της Γης. Σήμερα η επιφάνειά της έχει μειωθεί κατά περίπου 30.000 τετραγωνικά χιλιόμετρα εξαιτίας των αρδευτικών έργων που έγιναν στην περιοχή. Δημιουργήθηκε μία μεγάλη έρημος, που είχε αποτέλεσμα τη διάβρωσή της από τον άνεμο και τις διάφορες κλιματικές αλλαγές. Η μείωση του νερού της λίμνης προκάλεσε αύξηση της αλατότητας, με συνέπεια σχεδόν όλα τα ψάρια της να βρεθούν νεκρά και οι παραλίμνιοι λαοί, που ζούσαν από την αλιεία, να μείνουν άνεργοι. Οι λαοί αυτοί ήταν οι πρώτοι οικολογικοί πρόσφυγες, διότι εξαιτίας ενός περιβαλλοντικού προβλήματος αναγκάστηκαν να φύγουν από τα εδάφη τους και να αναζητήσουν αλλού σπίτι και εργασία.

Οι συγγραφείς